

ANDREJ PERKO

MINEVANJA

Dolenjski muzej Novo mesto

31. januar - 16. marec 2025

Kustosinja razstave: Saša Bučan

Kot da se utapljamo v nekih svetovih, prostorih, ki ostajajo nedorečeni, neprijemljivi, nekakšna svetišča, iz katerih veje občutek preminulega, minevanja, nevidne stopinje, dotiki rok, ki so obstali v večnost. Podobe, ki se rišejo iz polteme, asociacije, ki se prebujajo v nas, aludirajo na prisotnost človeka ali oblikovanje narave skozi čas brez znanega začetka. Večne podobe neke davne preteklosti, magične temnine, minevanja, zaznamovana z novimi podobami, ki jih ustvarja čas.

Zvestoba fragmentiranju, izvemanju iz nejasne celote, moment črno-bele fotografije, načini kadriranja, želja približati teksturo in svojstvena estetika celote so značilnosti avtorjeve fotografije, ki se kot nespremenljivke, večne spremljevalke pojavljajo v domala vsakem posnetku. Pri avtorjevih fotografijah gre pravzaprav za pravi piktoralizem, kjer je pristop k posamičnemu subjektu v smeri odkrivanja in poudarjanja lepote, tonalitete in kompozicije in prav nič v razkrivanju oziroma hotenemu dokumentiranju realnosti. Kot da bi za kamero stal slikar, ki uporablja osnovne slikarske izrazne elemente – kompozicijo, prostor, čistost svetlobe; vse drugo ni predmet njegovega hotenja pri kreiranju posamične fotografije, ki ohranja preprostost, beleži črte, linije, teksturo in sugerira številna čustva osebe za objektivom, a hkrati podaja in odpira tudi miselne hodnike gledalcu njegovih del. Kajti to, kar »zariše« kamera, je v njem samem; neko občutenje, občutljivost, zaradi česar je – v nasprotju s prenekaterim likovnim ustvarjalcem – gledalcu jasno odprta pot do umetnikove in lastne resnice, do uvida v svojo lastno globino.

Slednje, priti do dna, do globin avtorjevega notranjega (in hkrati svojega lastnega) sveta, pa je bistvo prave umetnosti. Za Andreja Perka, za njegov pristop in razumevanje fotografskega medija lahko povzamemo kar Alfreda Stieglitza, ki pravi, da je fotografija resničnost, tako rahločutna, subtilna, da postane bolj resnična od resničnosti. Perko v fotografijo nikoli ne vključuje figure, dovolj povedni so prostori, naravni ali urbani, ki govorijo obče zgodbe in hkrati podajajo subjektivno občutenje tako časa kot prostora, v katerem nastajajo. A za njimi marsikje začutimo tudi daljno prisotnost človeka, ki je pustil svoj pečat. Objekt avtorjevega zanimanja je pravzaprav zgodba, ki jo avtor prebere brez naslova, je »samo« izsek, detajl nečesa večjega, celosti, ki je našim očem skrita, a prav iz tega detajla avtor vizualizira novo podobo, ki skozi preplet domišljije in asociacij privede do porajajočega se čustva. Temnine, ki jih Perko »slika«, izdajajo pronicljivega duha, ki navkljub domala popolni odsotnosti svetlobe ne skuša kazati turobnega vzdušja – preko procesa ustvarjanja tako kot pri slikarju tudi pri občutljivem fotografu poteka neko prečiščenje, predelava svojega lastnega sveta, lastnih misli, ki vodijo do samospoznanj. Prav zaradi iskrenosti, liričnosti in razkrivanja krhkosti, česar je Perko sposoben, lahko njegove fotografije v gledalcih vzbujajo različna razpoloženja, ki pa konec koncev odlikavajo duha časa in kot pravi Andrej, časa kolektivnega duha brezbriznosti, pesimizma in družbene sivine.

Saša Bučan



Kokon 444, 2024, č/b film>pigmentni tisk, 70x98 cm



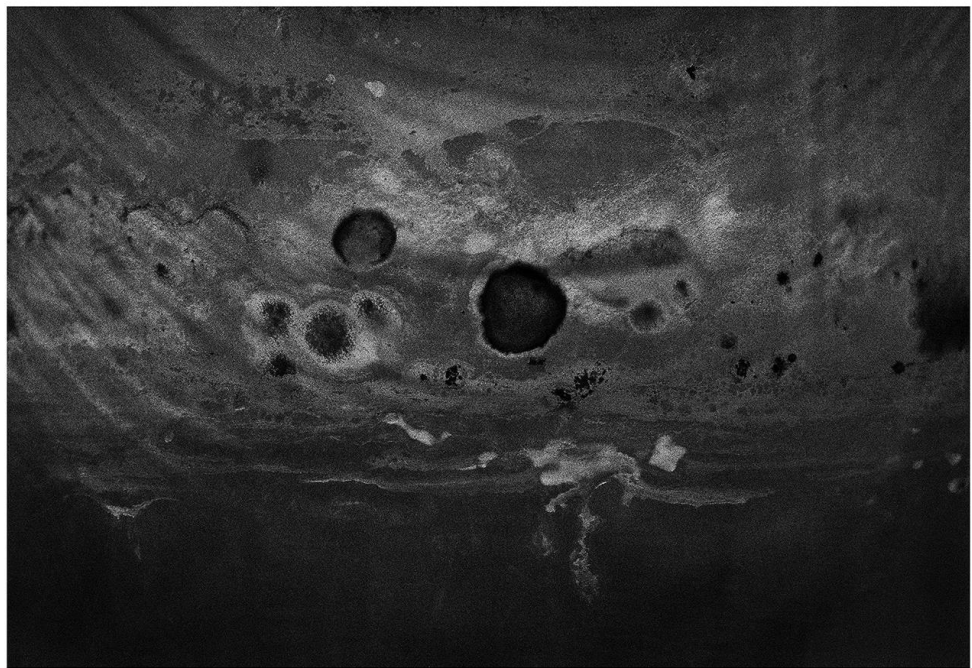
Vrt, 2021, č/b film>pigmentni tisk, 98x150 cm



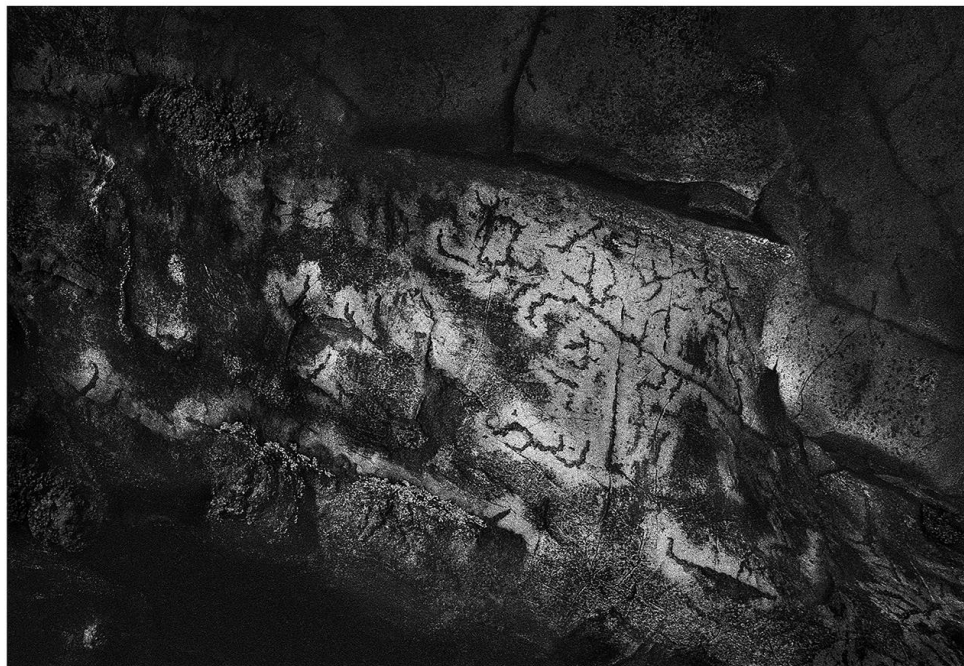
Kačje jajce, 2024, č/b film>pigmentni tisk, 70x98 cm



Nekropola, 2021, č/bfilm>pigmentni tisk, 62x98 cm



Sedimenti V, 2024, č/b film>pigmentni tisk, 65x98 cm



Zapis S 93, 2022, č/b film>pigmentni tisk, 72x98 cm



Odeja za Gibellino, 2021, č/b film>pigmentni tisk, 62x98 cm



Oko, 2022, č/b film>pigmentni tisk, 72x98 cm

BIOGRAFIJA AVTORJA

Rojen 1946 v Ljubljani, končal gimnazijo v Novem mestu, diplomiral na Fakulteti za strojništvo Univerze v Ljubljani in kasneje študiral na ljubljanski Pedagoški akademiji-likovna smer. V letih 1968-71 je bil član Fotogrupe ŠOLT, kasneje pa se je likovno izobraževal tudi na številnih delavnicah pod mentorstvom Hermana Pivka, Dube Sambolec, Dušana Fišerja in drugih.

Ukvarja se predvsem, vendar ne izključno, s črno-belo, analogno in hibridno fotografijo ter starimi foto-grafičnimi tehnikami.

S svojimi deli se pogosto predstavlja na samostojnih in skupinskih razstavah doma in v tujini.

Izbor samostojnih razstav:

MG Cankarjev dom Ljubljana, Fotogalerija Stolp Maribor, Galerija UKM Maribor, Groharjeva galerija Škofja Loka, Pilonova galerija Ajdovščina, Galerija Murska Sobota, Galerija GONG Nova Gorica, Galerija Pogled Kamnik, Atrij ZRC SAZU Ljubljana, Galerija Mestna hiša Kranj, Stekleni atrij Mestna hiša Ljubljana, FH Galerie Graz (A), Museo Ugo Cara Milje(Muggia) (I), Galleria CRAF Lestans (I), Galleria La Castella Motta di Livenza (I), Galerie Altes Gefängnis Freising (D)

Ljubljana

S svojimi deli je prisoten je v več zbirkah, izdal pa je tudi šest fotografskih knjig.

Je član DLUSP (Društva likovnih umetnikov Severne Primorske), ZUŠL (Združenja umetnikov Škofja Loka), ZDSLJ (Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov) in Kabineta slovenske fotografije.

Živi in dela v Vipavskem Križu

e-pošta: andrejperko@siol.net

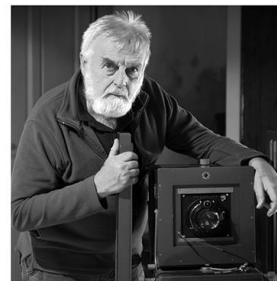


Foto: Tihomir Pinter